

jih še ne poznajo, naj gredó po mestu in predmestjih, pa jih bodo našli na kupe. Če nekateri koti nimajo imen, naj jim jih dadó, in s tem je storjeno, kar je potrebno. Ali pa novi ulični napisi imajo morebiti tujcem kazati in domačine opozorovati, da Ljubljana je najprej nemška, potem še le slovenska, kajti zgorej se imajo zapisati nemška, spodej pa slovenska imena! In vendar še nemški gospodje nemški pravilno pisati ne znajo; vsaj nemški vrabci po strehah pojó: „Benennung“ ne pa „Benennung.“ Al ta nevednost domačih meščanov ne briga toliko, kot stroški blizo 4000 gold.

— (*Jadranski glasovi*) se imenuje zbirka moških zborov in čveterospevov, ktere je ravnokar zložil in na svitlo dal gosp. Ant. Hajdrih, pevovodja Rojanske čitalnice pri Trstu in posvetil gosp. Fr. Cegnarju. Zbirka obsega: „Slava Slovncem“, zbor, „Mladini“, zbor, „Cerkvica“, „Pod oknom“, „Lahko noč“, „Slovo od lastovke“, čveterospevi, „Jadransko morje“, zbor, „Nisem Nemeč, dekle lepo“, „V tihi noči“, „Pri oknu sva molčé slonela“, čveterospevi, „Zagorski zvonovi“, „Mornarjeva tožba“, zbor. Zbirka v Blaznikovi tiskarni krasno izdelana, se dobiva dozdej pri skladatelju v Trstu, cena ji je 1 gld. 50 kr., gledé na obširni obsežek gotovo nizka.

— (*Kaj se pri nas sme in ne sme.*) Znano je, da Ljubljanski policaji primejo vsacega, ki po mestu „živijo“ zaupije, če ga le slišijo. „Živijo“ se tedaj ne sme upiti v slovenskem mestu, pač pa se smejo prodajati zemljevidi, narejeni po nekem Labu, na katerih so Goriška, Primorska in Istrija že Italiji prištete. Taki zemljevidi se res javno prodajajo, a k temu nihče nič ne reče.

— (*Družba sv. Vincencija*) se je v Ljubljani ustanovila za podporo ubogih. V nedeljo 24. t. m. je bil ustanovni shod v Alojzijevišči, pri katerem je bil voljen za predsednika gosp. profesor Gogala, za odbornike pa več meščanov i. dr.

— (*Mestna godba Ljubljanska*), o kateri smo že o svojem času nekaj povedali, se zdaj res spravlja na noge pod vodstvom gosp. Schinzla, bivšega vojaškega kapelnika. Kakor smo zvedeli, se ta gospod veliko prizadeva s šolo, v kateri se učenci pridno učé na goslih in lesenih instrumentih tako, da utegnemo že pozimi imeti dokaj izurjeno lastno mestno godbo.

— (*Slovensko gledišče.*) Gosp. Schmidt je v nedeljo z veselo igro „Zmota za 30.000 gold.“ napolnil hišo, občinstvo ga je pri nastopu pozdravilo z glasno pohvalo, dijaki više gimnazije celé z lepim vencem. Igra, je sama na sebi prav mikavna, pa se je tudi prav dobro vršila. Godba Hrvaškega polka je bila zopet izvrstna. — V nedeljo 30. t. m. bo dala vrla pevka in igralka dramatičnega društva, gospa Odjeva, na svojo korist na novo poslovenjeno igro „Pariški potepuh“. Igra, posebno pa še beneficijantinja, brez katere bi na slovenskem odru burke s petjem, zlasti pa operete ne bile mogoče, zasluži, da se tudi ta večer hiša po vseh prostorih napolni.

— (*Pobirki iz časnikov.*) „Čech“ piše, da slavnostne pitke in bitke za Anastazija Grūna — so pri kraji. Deputacije židovske vrnile so se že z Dunaja, in za kulisami govori se o „švindlu“, kateri se je počenjal z Grūnovim oslavovanjem. V nemških Moravskih mestih so narejali oslavljevanje 12- in 15letni fantje in telegrafovali naravnost na Dunaj prusaško čestitanje. Liberalci, pravijo, so kaj neprijetno zadeti, da se svitli cesar za oslavo visokorodnega grofa in plemenitega pesnika še zmenil ni, dasiravno so Dunajski judje društva „Concordia“ podali samemu vladarju penez kovan na spomenico tega preslavljevanja. Gospod Anastazij, kateremu na čast so rotovžki gospodje „novi trg“ v Ljub-

ljani prekrstili v „Turjačanov trg“, je „Laibacherici“ unidan poslal „Danksagung“ (zahvalo) za cele grmade čestitek, ki jih je dobil, in v tem pismu sam pravi, da ona kadila ne morejo veljati njemu, marveč principom, katere zastopa. To pač je vsakdo koj vedel, da Prusaški liberalci so potrebovali javnih demonstracij za svojo hirajočo in umirajočo stvar, zato so s trte izvili „Grünfeier“.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — No, kaj je s konferencami Dunajskih in Peštanskih ministrov? — Nič še! — to je na kratko ves odgovor. „Pol. Corr.“ je sicer te dni svetu oklicala, da so se ministri v nekterih točkah porazumeli, v družih pa ne. Ti drugi — in to najvažnejši točki — ste pa: potrošarina (Verzehrungssteuer) in pa banka. Magjarsko žrelo ni nikoli dosta sito, zato mu ni zadosti, doseglo kar je že po nesrečni pogodbi leta 1867. Neki tukajšnji list piše, da cesar te dni ni — kakor je objavljaj neki telegram — sprejel predsednika Ogerskega ministerstva Kolomana Tisze, ampak ministra à latere barona Wenkheima, da mu razodene svojo odloko. To pa je, kar Peštanske politiške kroge najbolj iznemirja, kajti oni tolmačijo ta dogojaj tako, da Koloman Tisza je padel v nemilost pri kralju in da njegovemu ministerstvu je ura odbila. Zato se te dni že mnogo govori o novem kabinetu Wenkheimovem, drugi pa dvomijo, da bi Wenkheim, ki se je solidarno zvezal s Tiszinim kabinetom, spreten bil o sedanjih še hujih razmerah sestaviti novo ministerstvo. Ni tedaj čuda, da nekako osupnjeno vse čaka, kaj bode? — Vsak Avstrijan pa, ki noče, da pogine Avstrija, vidi edino mogočo pomoč le še v tem, da nova, stanovitna pogodba z Ogersko je po vse nemogoče, dokler se ne odpravijo hibe in napake dualizma 1867. leta. Saj se vendar vsak dan jasneje kažejo one hibe in napake, ne ravno zato, da se je Avstrija razcepila na dvoje, ampak o tem, kako se je rezcepila. Bile so in so še dandanes v Evropi in drugje države z napačnimi podlagami, ki ne morejo za večne čase obstati; al ljudstvo, nadjaje se boljih časih, trpi te napake mirno, zato, ker si jih je samo naložilo. Al pri nas v Avstriji ni bilo tako! Zoper voljo najvažnejših faktorjev starodavne Habsburške monarhije, brez silne potrebe, se je država razkosila na dvoje. Zato imamo zdaj cele goré zaprek in težav pred seboj, ki jih ne bode odstranila ne modrost Auerspergova ne Tiszina, pa tudi nobeno drugo ministerstvo ne, dokler bomo novo hišo hoteli zidati na krhke fundamente leta 1867. Zdaj zdaj kličite Deaka iz groba: naj vam svetuje, kako rešiti državo iz zadreg, katerim duševni oče je on! Za Boga! Noben Avstrijan ne more hvale vedeti Magjarom, ako se ozre na politiko Deakovo v notranjih, in politiko Andrassyjevo v zunanjih zadevah Turškega v prašanja. Fiasko tu in tam!

— Dopisnik „Augsb. Allg. Ztg.“ zagotavlja, da ministerstvo namerava, junija meseca za kratek čas pozvati državni zbor na Dunaj, in sicer v ta namen, da se rešijo one točke trgovinsko politične pogodbe med Avstrijo in Ogersko, za katere je treba zaslišati državni zastop takraj in unkraj Litave. Mi pa mislimo, dokler „Ogersko vprašanje“ ni rešeno, so vse te novice le govorice.

Koroška. V Celovcu so pri zadnjih volitvah za mestno starešinstvo spravili Slovenci tri svojih mož v zbor, med temi tudi znanega g. prof. Einspielerja.

Ta zmaga nemške liste zelo jezi, ker svojim očitajo nemarnost; mi pa mislimo po pravici, da je to veselo znamenje, da slovanski duh tudi na Koroškem prodira, ker so se Slovenci zdramili in se jeli zavedati.

Hrvaško. Iz Zagreba. — Tudi Hrvačje nismo zaostali čestitati Palačkemu o dovršenem velevažnem zgodovinskem delu. Čestital mu je naš župan gospod Ivan Vončina v imenu mesta našega; čestitala mu je akademija jugoslovanska; čestitali so mu drugi mnogobrojni rodoljubi Zagrebški.

Iz Turškega bojišča. — „Ves trud zastoj“, si mora misliti Andrassy in glasno klicati Evropskim vladam: „diem perdidimus, amici“, kajti kar so vsi skup opravili s posredovanjem, je manj ko nič. Ustaje plamen je prodrl skoz streho, po vseh Turških provincijah že vré in Turčija nima nobenega sredstva več potlačiti ustajo, sebe rešiti popolnega razpada. Do tega spoznanja so zdaj prišli celo nekdanji iskreni prijatelji in zagovorniki Turčina. V Turških kasah ni niti vinarja več, dohodkov nobenih, celo pod kralj Egipčanski je odpovedal tribut, vojakom manjka vsega, ker že več mesecev nobenega plačila niso dobili. Vsled tega in v bojih z ustajniki jih je dozdej samo v Hercegovini poginilo nekaj čez 23.000. Tedaj brez denarja, brez kredita mora Turčija propasti sama ob sebi, če prav k temu nobena Evropska moč ne pripomore, razdjala jo bo sama ustaja in nihče ne bo mogel tega zabraniti ali ustaviti. — Čete ustajnikov se čedalje bolj množé, pri zadnjih bitkah krog Nikšiča jih je bilo po poročilu tepenega Muktar-paše nad 15.000 mož, med njimi mnogo Črnogorcev; ti so turške čete zagnali v beg, vzeli jim vse, kar so hoteli spraviti v trdnjavo Nikšič, in jih jako veliko pobili. — Nič bolje se ne godi Turkom po Bosniji, kjer jih čedalje večé čete ustajnikov povsod nazaj potiskajo. Zato so pa na vso moč razkačeni in uganjajo grozovitosti nad kristijani, kolikor jih v pest dobé; v Serajevem so oni dan zažgali deset hiš. Beguni še zmiraj čez mejo vhaajo pred besnimi Turki, ki so nedavno celo na Avstrijsko stran streljali in ranili nekaj Avstrijskih vojakov; a ti so jim krepko odgovarjali in ubili 8 Turkov, nekaj pa jih ranili. Bosenski ustajniki zdaj merijo na to, da bi se združili s Hercegovinskimi in tako v zvezi in dogovorno operirali.

Sicer pa — kakor beremé v poročilih iz Bosne po uradnih listih — je v Bosni vse v veliki nevarnosti. Turške gosposke so ob vso veljavo, vojaki že svojih viših ne ubogajo, vsak Srb, ki se prikaže, je gledé življenja v nevarnosti. Pri takih razmerah — sklepajo uradni listi — Turčiji pač ne bo pomagalo, če se spravi tudi črna vojska za vero na noge, kajti povsod je denar glavna stvar, ravno tega pa Turčiji povsod manjka. Na papirji je sicer 750.000 vojakov zapisanih, a v resnici jih je vseh skup komaj polovico, pa po vseh deželah razstavljenih. — Proti Črnigori je ob Skutarskem jezeru (v Albaniji) izdatna vojna na straži, na Kandiji in družih otokih jih je okoli 40.000, velika četa tudi ob Srbski meji. Tedaj je vsa vojna moč strašno razkrojena. — Srbija, ki je do zdaj bila mirna, je vkljub Andrassyevem pritisku in žuganju jela marširati; kakor poroča nek telegram Dunajskemu „Tagblattu“, se je imelo 25. dne t. m. vzdigniti 100.000 mož proti meji in 28. dne t. m. se ima pričeti vojska. — Gospica Markus je naredila oporoko (testament), v kateri zapusti vse svoje premoženje Srbiji, sama pa se podá zopet v boj. — Črnogorski knez je neki s Srbijo dogovorjen, da oba isti dan planeta nad Turka. — Vse to kaže, da bo Evropski zemljevid kmalu pre-

drugačen, od Turčije bo vsak kaj dobil, le Avstrija težko kaj, ker je Andrassy zamudil najlepšo priliko in Avstrijo spravil pri Jugoslovanih ob vse zaupanje. — S pribegli so začeli Avstrijski uradniki trdo ravnati. Ne le, da so mejo povsod zaprli, da je tedaj jako težko tje in sem priti, tudi sicer ne v obilnosti, a vendar zaradi življenja v varnosti na naših tleh živeče pribegle ravnajo in priganjajo vedno nazaj pod Turško oblast zagotavlja jim, da se jim ne bo nič zgodilo — čeravno je z Avstrijske zemlje večkrat lahko videti unkraj meje na kolih nataknjene kristjane. Ali beguni se branijo iti nazaj, ker predobro vedo, kaj jih unkraj meje čaka.

Zadnji čas je vzbudila veliko pozornost novica, da se bo nadvojvoda Albrecht podal v trdnjavo Petervardinsko ob Turški meji, da jo ogleda. Pristavek vladnih listov: da to potovanje nima nikakega pomena, ampak da je le navadno vojaško obhojevanje, — je naredil ravno nasprotni vtisek, kajti brez posebnega namena ali vzroka potovanje vojaškega nadpoveljnika Avstrijskega o sedanjem času k turški meji gotovo ne bo.

— No, še ta nesrečica naj pride čez Evropo! Časniku „Pol. Corr.“ se iz Carigrada piše, da človeška kuga žuga Evropi iz jutrovih dežel. Turčija, vsak dan tepena na bojišči v Bosni in Hercegovini, je zgubila že toliko armade, da zdaj iz kotov svoje države išče vojakov in tedaj tudi iz Azijskih svojih dežel nizame in redife. Mahoma je počil glas, da tudi iz Mezopotamije mora armada v Evropo. Ondi pa hudo razsaja kuga ravno zdaj, posebno v Bagdadu in Hillahu; v vsakem teh mest vsak dan za kugo umerje po 200 do 250 ljudi. — No, še to nadlogo naj prinese Andrassyeva politika v Evropo, ki je že sila veliko stroškov s tem imela, da napravlja zdravstvene kongrese in posvete, kako kugo in kolero odvrniti od Evrope, zdaj pa bi se jej široka vrata odprla po Turških hlačmanih!

Žitna cena

v Ljubljani 22. aprila 1876.

Hektoliter v nov. denarij: pšenice domače 8 fl. 61. — bumaška 9 fl. 45 — turšice 4 fl. 88. soršice 6 fl. 93. — rži 5 fl. 53. — ječmena 3 fl. 90. — prosa 4 fl. 23. — ajde 5 fl. 4. — ovesa 3 fl. 90. — Krompir 3 fl. 10 kr. 100 kilogramov.

Kursi na Dunaji 23. aprila.

5% metaliki 68 fl. 70 kr. Ažijo srebra 104 fl. 20 kr.
Narodno posojilo 73 fl. 75 kr. Napoleondori 9 fl. 18 kr.

Loterijne srečke:

v Gradcu	} 15. aprila 1876:	43	10.	25.	58.	27.
na Dunaji		16.	15.	76.	27.	83.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 28. aprila

v Trstu	} 22. aprila 1876:	9.	51.	33.	66.	79.
v Lincu		32.	79.	21.	65.	2.

Prihodnje srečkanje v Trstu 6. maja